

INSTYTUT PAMIĘCI
NARODOWEJ
Oddział w Warszawie

PRZYSTANEK
HISTORIA IPN
im. Janusza Kurtyki

Ogólnopolska konferencja naukowa

UDZIELNE KSIĘSTWO? RELACJE MIĘDZY PARTIĄ KOMUNISTYCZNĄ A SŁUŻBAMI BEZPIECZEŃSTWA W PRL

1 czerwca 2023 r.

Centrum Edukacyjne IPN Przystanek Historia
Warszawa, ul. Marszałkowska 21/25

PLAN KONFERENCJI

9.00 Rozpoczęcie. Przedstawienie celów konferencji

Panel I

- 9.15** prof. Adam Bosiacki (Uniwersytet Warszawski), *Między komunistycznym prawem a całkowitym bezprawiem. Funkcjonowanie komunistycznych organów bezpieczeństwa w Polsce w latach 1944–1989.*
- 9.30** dr Robert Spatek (Oddział IPN Warszawa), *Relacje osobiste przywódców partyjnych i szefów organów bezpieczeństwa a charakter nadzoru partii komunistycznej nad bezpieczeństwem (wybrane przykłady)*
- 9.45** Paweł Sztama (IPN Centrala, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie), *„Ja traktowałem siebie jako partyjniaka w bezpieczeństwie, a nie jako bezpieczeniaka w partii”. Rola komórki partyjnej w pionie śledczym Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego*
- 10.00** dr Krzysztof Madej (bez afiliacji), *Programowanie czy rytuał. Wydział Administracyjny KC PZPR i jego terenowe odpowiedniki wobec Milicji Obywatelskiej i Służby Bezpieczeństwa w latach 1956–1970*
- 10.15** dr hab. Adam Dziuba (Oddział IPN Katowice), *Pomocnicy partii. Policja polityczna w wyborach sejmowych z 1952 i 1957 r.*

10.30–11.00 dyskusja

11.00–11.15 przerwa

Panel II

- 11.15** dr **Robert Kolasa** (Towarzystwo Miłośników Miasta Piły), *Okres założycielski. Relacje między PPR a UBP w Pile w latach 1945–1948*
- 11.30** dr **Tomasz Łabuszewski** (Oddział IPN Warszawa), *„Rypa” i inni. Przyczynek do badań nad tajnymi partyjnymi bandami terrorystycznymi na Mazowszu w okresie instalowania władzy komunistycznej.*
- 11.45** prof. **Mirostław Golon** (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Delegatura IPN w Bydgoszczy), *Czy tylko ‘zbrojne ramię partii’ w okresie stalinowskim? Powiatowe struktury Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego a egzekutywa Komitetu Powiatowego PZPR w latach 1949–1956. Analiza relacji na przykładzie wybranych ośrodków (Lidzbark Warmiński, Nidzica, Kwidzyn, Wąbrzeźno).*
- 12.00** dr **Marcin Kasprzycki** (Oddział IPN Kraków), *Kontrola partii komunistycznej nad placówkami urzędu bezpieczeństwa w latach 1955–1956 w świetle posiedzeń komitetów powiatowych PZPR w województwie krakowskim*
- 12.15** dr **Sebastian Drabik** (bez afiliacji), *Relacje Służby Bezpieczeństwa i KW PZPR na przykładzie Krakowa w okresie „małej stabilizacji”*
- 12.30–13.00** dyskusja
- 13.00–14.00** przerwa obiadowa

Panel III

- 14.00** dr hab. **Adriana Dawid** (Uniwersytet Opolski), *Partia i organy bezpieczeństwa wobec zagrożenia rewizjonizmem niemieckim w województwie opolskim w okresie stalinowskim*
- 14.15** dr **Konrad Rokicki** (Oddział IPN Warszawa), *Nierozzerwalne więzi. Dyskusje ideowe w Departamencie III MSW w okresie rozliczeń po stalinizmie i czasie „wydarzeń marcowych”*
- 14.30** dr **Marta Paszek** (Oddział IPN Katowice), *Kobiety. Bezpieka. Partia. Kariera. Portret zbiorowy funkcjonariuszek na stanowiskach kierowniczych w WUBP w Katowicach*
- 14.45** dr **Justyna Dudek** (Oddział IPN Lublin), *Rola i wpływ organizacji partyjnej PPR/PZPR na życie codzienne funkcjonariuszy aparatu bezpieczeństwa w województwie lubelskim*
- 15.00** dr hab. **Łucja Marek** (Oddział IPN Kraków), *Od katolika praktyka do apostaty. O roli PZPR w kontroli i kształtowaniu światopoglądu i postaw funkcjonariuszy MSW*
- 15.15–15.45** dyskusja
- 15.45–16.00** przerwa

16.00-17.30 Panel dyskusyjny:

Symbioza partii komunistycznej i „bezpieki” – podział ról i bilans zysków

Dr Witold Bagieński, prof. Antoni Dudek, dr hab. Adam Dziuba

Prowadzenie: **dr Konrad Rokicki**